

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 22. rujna 2004.

Krist, uzor i spasitelj u našim bolima

Kateheza br. 31; uvodno čitanje usp. 1 Pt 2,21-24, O dragovoljnoj patnji sluge Božjega (II. večernja nedjelje II. tjedna u Korizmi) Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer / da idete stopama njegovim; / on koji grijeha ne učini, / nit mu usta prijevaru izustiše; / on koji na uvredu nije uvredom uzvrćao / i mučen nije prijetio, / prepuštajući to sucu pravednom; / on koji u tijelu svom / grijehe naše ponese na drvo / da, umrijevši grijesima, pravednosti živimo, / on čijom se modricom izliječiste.

1. Danas, dok smo slušali odlomak u obliku himna iz drugoga poglavlja Prve poslanice svetoga Petra, pred našim se očima živo ocrtao lik trpećega Krista. Tako se događalo i čitateljima ove Poslanice u prvim kršćanskim vremenima, tako je to bilo kroz stoljeća za vrijeme liturgijskoga navještaja Riječi Božje i u osobnome razmatranju. Umetnuta unutar Poslanice, ova je pjesan liturgijski obojena te se čini da odražava molitveni ritam s početaka Crkve (usp. Kol 1,15-20; Fil 2,6-11; 1 Tim 3,16). Obilježena je i idealnim dijalogom između autora i čitatelja, označenim izmjenom osobnih zamjenica "mi" i "vi": "Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim... on koji u tijelu svom grijehe naše ponese na drvo da, umrijevši grijesima, pravednosti živimo, on čijom se modricom izliječiste" (1 Pt 2,21.24-25).

2. No, zamjenica koja se s najviše upornosti ponavlja u grčkom je izvorniku "hos", gotovo uklesan na početku glavnih redaka (usp. 2,22.23.24): to je "On", trpeći Krist, koji nije počinio grijeha, On koji vrijeđan nije odgovorio tražeći osvetu, On koji je na Križu ponio breme grijeha čovječanstva kako bi ih izbrisao. Petrova misao, ali i misao vjernika koji izgovaraju ovaj himan osobito u bogoslužju Večernje u korizmenom vremenu, upravlja se prema Sluzi Jahvinu opisanu u slavnoj

pjesmi iz Knjige proroka Izaije. On je tajanstveni lik, u kršćanstvu protumačen u mesijanskome i kristološkome smislu, jer unaprijed označuje osobitosti i značenje Kristove muke: "A on je naše bolesti ponio, naše je boli na se uzeo... Za naše grijehе probodoše njega, za opačine ga naše satriješe... njegove nas rane iscijeliše... Zlostavljahu ga, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih" (Iz 53,4.5.7). Pa i lik grešnoga čovječanstva označenoga slikom raspršenoga stada, u retku što ga bogoslužje Večernje ne preuzima (usp. 1 Pt 2,25), dolazi iz te starodrevne proročke pjesme: "Poput ovaca svi smo lutali i svaki svojim putem je hodio" (Iz 53,6).

3. Dva su, dakle, lika koji se susreću u Petrovu himnu. Ponajprije tu je On, Krist, koji se upravlja prema surovom putu muke, ne opirući se nepravdi i nasilju, ne optužujući i ne jadajući se, nego prepuštajući sebe sama i svoju patnju "Sucu pravednom" (1 Pt 2,23). To je čin čistoga i potpunoga pouzdanja koji će biti zapečaćen na križu uz poznate posljednje riječi, proglašene snažnim glasom u znak krajnjega prepuštanja djelovanju Očevu: "Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj" (Lk 23,46; usp. Ps 30,6). Ne radi se, dakle, o slijepoj i pasivnoj predaji, nego o hrabrome pouzdanju, određenom da bude primjerom svim učenicima koji će prolaziti mračnim putem iskušenja i progona.

4. Krist je predstavljen kao Spasitelj, solidaran s nama u svome ljudskome "tijelu". On je, rađajući se od Djevice Marije, postao našim bratom. Na taj način može biti uz nas, podijeliti našu bol, ponijeti naše zlo, "grijehе naše" (1 Pt 2,24). No, on je još uvijek i Sin Božji, te ta njegova solidarnost s nama dobiva moć korijenite obnove, oslobođenja, obraćenja, spasenja. Tako naše siromašno čovječstvo biva otrgnuto od krivih i nastranih putova, a vraćeno "pravdi", to jest dobrom naumu Božjem. Posljednja rečenica himna osobito je dirljiva: "On čijom se modricom izliječiste" (r. 25). U njoj vidimo kako je skupu cijenu Krist platio da bi nam zaradio ozdravljenje!

5. Zaključujemo prepuštajući riječ crkvenim ocima, odnosno kršćanskoj predaji koja je razmatrala i molila služeći se ovim himnom sv. Petra. Ispreplićući izričaj toga himna s drugim biblijskim sjećanjima, sv. Irenej Lionski ovako je u jednom odlomku svoje rasprave "Protiv hereza" opisao lik Krista Spasitelja: "Samo je jedan jedini Krist Isus, Sin Božji, koji nas je svojom mukom pomirio s Bogom i uskrisio od mrtvih, on koji je zdesna Ocu i savršen u svemu: bio je udaran ali nije uzvraćao udarce, "on koji, dok je trpio, nije prijetio" i dok je trpio okrutno nasilje, molio je Oca da oprostí onima koji su ga razapeli. On nas je doista spasio, on je Riječ Božja, on je Jedinorođenac Očev, Krist Isus naš Gospodin" (III, 16,9, Milano 1997., str. 270).